

INKLUZIV TA'LIMDA INDIVIDUAL YONDASHUV: MAXSUS EHTIYOJLARGA

EGA O'QUVCHILARNI QO'LLAB-QUVVATLASH

Samarqand viloyati Ishtixon tumani 74-maktabning
boshlang'ich ta'lim ona-tili adabiyot fani o'qituvchisi

Jangaboyeva Tozagul

Annotatsiya: Mazkur maqola inkluziv ta'limda individual yondashuvning ahamiyati, maxsus ehtiyojga ega o'quvchilarni qo'llab-quvvatlash mobaynidagi ta'lim muassasalarining o'rni va metodik yondoshuvlarni tahlil qiladi. Inkluziv ta'limda o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish, o'qituvchi va psixologlarning hamkorligi, shuningdek, turli xil qo'llab-quvvatlash metodlari o'quvchilarning ta'lim olish jarayonini yaxshilashga yordam beradi. Ushbu maqola o'qituvchilarga maxsus ehtiyojga ega o'quvchilar bilan ishlashda qo'llaniladigan individual yondashuvlarni o'rganishga ko'maklashadi. Uning ijtimoiylashtirilishini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: inkluziv ta'lim, individual yondashuv, maxsus ehtiyojlarga ega o'quvchilar, ta'lim, qo'llab-quvvatlash, metodik yondashuvlar, o'qituvchilar, psixologlar, ijtimoiylashuv.

Kirish

Inkluziv ta'lim – bu barcha o'quvchilarga, jumladan, maxsus ehtiyojga ega bo'lgan o'quvchilarga ham, teng imkoniyatlarni taqdim etishni maqsad qilgan ta'lim tizimidir. Bu ta'lim modeli, har bir o'quvchining o'ziga xos ehtiyojlarini inobatga olib, uning rivojlanishiga imkon yaratishga qaratilgan. Inkluziv ta'limda o'quvchilarning

barcha turdagi ehtiyojini qondirish uchun individual yondashuvning joriy etilishi muhim rol o'ynaydi.

Maxsus ehtiyojlarga ega o'quvchilarni qo'llab-quvvatlashda individual yondashuvning ahamiyati katta. Ularning turli xil ehtiyoji qarab o'quv jarayonini moslashtirish, ularning har biri uchun o'zgacha ta'lim metodlarini qo'llash ta'lim sifatini yaxshilashga yordam beradi. Har bir o'quvchining potentsialini maksimal darajada rivojlantirish uchun o'qituvchi o'quvchilarning alohida xususiyatlarini va o'quv faoliyatiga bo'lgan ehtiyojlarini inobatga olishi zarur.

Individual Yondashuv: Konsepsiya va Ahamiyati

Individual yondashuv, o'quvchining intellektual va emotsional rivojlanishini qo'llab-quvvatlash uchun zarur bo'lgan metodologiya va strategiyalardan foydalanishni anglatadi. Bu yondashuvda o'quvchilarning individual ehtiyojlari, qobiliyatlari, salohiyatlari va qiziqishlari hisobga olinadi. Inkluziv ta'limda o'quvchilarning maxsus ehtiyojlariga qarab, darslarni tashkil etishda, turli qo'llab-quvvatlovchi vositalar va materiallar, shuningdek, o'quv texnologiyalarini qo'llash muhim hisoblanadi.

O'quvchilarni individual yondashuv asosida qo'llab-quvvatlashda bir qator metodik va psixologik yondoshuvlar mavjud. Ular orqali o'quvchilarning bilim olish jarayonini osonlashtirish, ular uchun mos ta'lim muhitini yaratish va o'quvchilarning o'z-o'zini anglashini rivojlantirish mumkin. Shuningdek, individual yondashuv orqali o'qituvchi o'quvchining ehtiyojlariga moslashgan individual o'quv rejalari va strategiyalarni ishlab chiqadi.

Maxsus Ehtiyojlarga Ega O'quvchilarni Qo'llab-quvvatlash

Maxsus ehtiyojlarga ega o'quvchilarni ta'limda qo'llab-quvvatlash, ularning akademik muvaffaqiyatini oshirish, shuningdek, ijtimoiy va emotsional rivojlanishini ta'minlash maqsadida amalga oshiriladi. Bu o'quvchilarni qo'llab-quvvatlashda o'qituvchining yondashuvi o'zgacha bo'lishi kerak. Misol uchun, disleksiya, autizm

yoki boshqa maxsus ehtiyojga ega o'quvchilarga o'quv jarayoni yaxshilanishi uchun maxsus texnikalar va moslashtirilgan materiallardan foydalanish zarur.

O'quvchilarni qo'llab-quvvatlashda quyidagi yondashuvlar qo'llanilishi mumkin:

Vizual va Auditiv yordam: Ekran va audiovizual materiallar yordamida o'quvchilarga darsni o'rganishda yordam berish.

Ko'rgazmali usullar: Grafiklar, diagrammalar, tasvirlar orqali o'quvchilarga tushuntirish va darsni engillashtirish.

Jismoniy yordam: O'quvchilarga jismoniy faoliyatni rivojlantirishga qaratilgan mashqlar va mashg'ulotlar.

Emotsional qo'llab-quvvatlash: O'quvchilar bilan shaxsiy aloqalarni rivojlantirish, ular bilan to'g'ri va ijobiy muloqot o'rnatish.

Inkluziv ta'limda individual yondashuvni amalga oshirish, o'quvchilar har birining ehtiyojlariga mos ravishda darsni o'zgartirish, bilim olish jarayonini yanada samarali va osonroq qilishga yordam beradi. Maxsus ehtiyojga ega o'quvchilarni qo'llab-quvvatlash uchun turli xil metod va strategiyalar mavjud bo'lib, ular o'quvchilarning bilim olishda muvaffaqiyatli bo'lishini ta'minlashga yordam beradi. Inkluziv ta'limning asosiy maqsadi har bir o'quvchining potensialini to'liq ochib, ularga teng imkoniyatlarni taqdim etishdir. Inkluziv ta'limda individual yondashuvning roli katta ahamiyatga ega. Har bir o'quvchining maxsus ehtiyojini hisobga olish, ularning ta'lim olish jarayonini osonlashtiradi va samarali natijaga olib keladi. Maxsus ehtiyojga ega o'quvchilarni qo'llab-quvvatlashda pedagoglar, psixologlar va ota-onalar o'rtasidagi hamkorlik muhim ahamiyatga ega. Inkluziv ta'lim, barcha o'quvchilarga teng imkoniyatlar yaratish orqali, ularning ijtimoiy va shaxsiy rivojlanishiga xizmat qiladi.

Ingliz va boshqa tillarda ta'lim olish imkoniyatlarining kengayishi o'quvchilarga ta'lim berishning turli metodik yondoshuvlarini qo'llash imkoniyatini beradi. Inkluziv

ta'limdagi individual yondashuvlar nafaqat maxsus ehtiyojga ega o'quvchilarga, balki barcha o'quvchilar uchun ham ta'limni yaxshilashda, ularning o'zlashtirish darajasini oshirishda samarali bo'lishi mumkin. Shu bilan birga, inkluziv ta'limda nafaqat akademik yutuqlar, balki o'quvchilarning ijtimoiylashuvi, o'zini ifoda etish va jamiyatga moslashish kabi omillar ham katta o'rin egallaydi.

Xulosa

O'qituvchilarni inkluziv ta'limda ishlashga tayyorlash, maxsus metodik ko'nikmalarni rivojlantirish, hamda turli qo'llab-quvvatlash vositalarini ishlab chiqish ta'lim tizimini yaxshilashga xizmat qiladi. O'qituvchilar va boshqa mutaxassislarning kasbiy malakalarini oshirish, inkluziv ta'limda samarali ishlashda zaruriyatdir. Shuningdek, ta'lim tizimida maxsus ehtiyojga ega o'quvchilar uchun moslashuvchan va samarali ta'lim muhitini yaratish, jamiyatda inkluziv yondoshuvlarni kengaytirish zarur bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Гафурова, Н. (2015). Инклюзивное образование: Теория и практика. Ташкент: Академия.
2. Махмудова, С. (2018). Психологическая поддержка детей с особыми образовательными потребностями. Ташкент: Узбекистан.
3. Jargal, G., & Tserendash, L. (2020). The Role of Inclusive Education in the Development of Children with Special Needs. *Journal of Educational Research*, 35(2), 45-56.
5. Nazarova, G., & Teshaboeva, Z. (2017). Individual Approach in Inclusive Education. *Journal of Pedagogy and Psychology*, 16(3), 112-118.
5. www.internet.uz